

To Sanders

To was dochter van molenaar en graanhandelaar Thomas Sanders en Maria Linssen, uit de Schoolstraat in Meijel, zus van Theo en Piet.

Van 1924 tot 1926 zat To op kostschool in Oirschot. Ze ging op 31 maart 1939 naar de Witte Zusters van Boxtel en werd zuster *Theonie*.

Na haar postulaat in het klooster te Esch en eerste professie werd ze op 1 mei 1942 lid van de Congregatie van de Missiezusters van O.L.Vrouw van Afrika, zoals de Witte Zusters van Charles kardinaal Lavignerie officieel heten.

De kleding van deze zusters was uit respect afgeleid van de kleding van moslimvrouwen.

Ze wilde graag naar de missie, met name naar het moederhuis in Algiers, maar de oorlog verhinderde dat.

Zij volgde de opleiding kleuteronderwijzeres en was geruime tijd werkzaam als gezinshulp.

Na haar eeuwige geloften in 1946 ging ze enige maanden naar Engeland om het Engels goed te leren beheersen, werkte ze als portier in Boxtel, Esch en Maarn en mocht ze in 1947 korte tijd voor een kennismaking naar Algiers.

Op 21 februari 1950 vertrok ze naar de missie in Afrika met een benoeming in Tanzania, toen nog Tangaiyka. Op weg daarheen verzorgde ze in Oeganda nog zieke zusters en vervolgens leerde ze in Usongo het Swahili, naast het Engels de inlandse voertaal.

In de stad Tabora mocht ze een internationale school opzetten, waarna ze in 1955 de rimboe in trok. Vanuit Mkulwe bezocht ze met drie andere zusters op ezels en fietsen van het Meijelse missiecomité de dorpen in de verre omtrek, voor onderwijs, ziekenverzorging, baby- en peuterzorg, huisbezoek, injecties geven, enzovoort. In de regentijd waren de dorpen door de vele rivieren zeer moeilijk bereikbaar.

Vakantie was er niet, maar ze moest in 1963 wel naar Nederland voor een medische behandeling na een auto-ongeluk.

Van 1965 tot 1972 was ze vanuit Mpanda en Kasulu vooral bezig met onderwijs aan vrouwen, parochiewerk en begeleiding van Afrikaanse zusters. Het werk was erop gericht dat de Afrikaanse mensen geleidelijk zelf het werk in onderwijs en gezondheidszorg konden overnemen. Op 10 april 1969 schreef ze vanuit Kasulu hoe het missiewerk steeds meer veranderde naar het opzetten van landbouwcoöperaties, het geven van advies bij fokken van varkens, aanleg van tuinen of gebruik van kunstmest, maar ook naar het overtuigen van mensen dat vruchtbaar samenwerken kan leiden naar beter levensonderhoud.

Op 3 mei 1972 kwam ze na 22,5 jaar terug in Nederland, waar ze in het Doveninstituut te St. Michielsgestel en in het klooster te Sterksel (vanaf 1980) werkte als hartelijke en gastvrije receptioniste en portier. In 1997, na de sluiting van het huis in Sterksel, ging ze naar het Kloosterbejaardenhuis Molenweide in Boxtel, van waaruit ze op 18 mei 2002 in Meijel nog haar 60-jarig professiejubileum vierde.

Naam	Catharina Helena Maria Sanders
Roepnaam	To
Geboren	17 mei 1911
In	Meijel
Overleden	11 juni 2005
In	Molenweide te Boxtel
Beroep	zuster Theonie

